

Problems Encountered by Primary School Teachers in the Teaching of Music

İlgım KILIÇ
İnönü University, Faculty of Education

Abstract

The aim of this research is to identify the problems encountered by primary school teachers and to make suggestions to solve the problems. This is a descriptive study and also a case study. A questionnaire form was used for data collection. The surveys were administered on the elementary education teachers working under Ankara Province Directorate of the Ministry of Education in 2006 – 2007 academic year. The data collected were analyzed using SPSS program and statistical analyses were carried out. It was concluded that the primary school teachers' music education was not sufficient and that they had encountered problems in improving themselves with regard to music education. A number of suggestions were made in line with the results obtained.

Keywords: *Music education, music teaching, classroom teachers*

SUMMARY

It is of vital importance that musical training of primary school teachers teaching music in the first phase of primary education should be directed to the curriculum of music teaching in the first phase of primary education, that they should be able to transfer this potential into their professional life, and that they should be given opportunities to improve in their whole professional life. Apart from those, it is also important that educational institutions where they received university education be determined, their musical supply be specified, and that problems they face in music education be determined and suggestions for solution be made; because primary school teachers play a significant part in students' shaping in terms of music as in all other fields.

Purpose of the Study

The aim of this research is to identify the problems encountered by classroom teachers and to make suggestions to solve the problems. In line with what is said above, the problem statement of the research is set as "What are the problems encountered by primary school teachers in the teaching of music in the first phase of primary education?"

METHOD

This is a descriptive study and also a case study. A questionnaire form was used in data collection. The surveys were applied on the elementary education teachers working under Ankara Province Directorate of the Ministry of Education in 2006 – 2007 academic years. The research population was composed of the 1107 primary school teachers teaching the first, second and third graders in the primary schools located in Ankara; whereas the sample was made up of the 153 primary school teachers who are employed in primary schools in the Etimesgut and Sincan districts of Ankara and who are randomly chosen, teaching the first, second and third graders. The data collected were analysed through SPSS programme and statistical operations were carried out.

FINDINGS & RESULTS

Consequently, it was found that;

- a) 37 (24,2%) of the sample were Anadolu University graduates, 24 (15,7%) were educational institute graduates, 22 (14,4%) were Gazi University graduates, 12 (7,8%) were Ankara University graduates, 8 (5,2%) were Hacettepe University graduates, 5 (3,3%) were graduates of Atatürk and Yüzüncü Yıl Universities;
- b) 48 (31,4%) of the sample group were the graduates of teacher training colleges, 32 (20,9%) were the graduates of Open University, 6 (3,9%) were the graduates of the faculty of economics and administrative sciences or the faculty of letters, 4 (2,6%) were the graduates of educational institutes, the faculty of agriculture or technical education faculty;
- c) 55 (35,9%) of the sample group were the graduates of primary school teaching departments, 32 (20,9%) were the graduates of two-year higher education institutes (primary education department), 3 (2,0%) were the graduates of Turkish, biology, chemistry, home economics teaching, or chemical engineering departments;
- d) 56 (36,6%) of the sample group had more than 21 year experience, 42 (37,5%) had 6-10 year experience, 26 (17,0%) had 11-15 year experience, 21 (13,7%) had 16-20 year experience, 5 (3,3%) had 1-5 year experience, and (1 0,7%) had less than 1 year experience of teaching.
- e) 59 (38,6%) of the sample group taught third graders, 47 (30,7%) second graders, and 43 (28,1%) first graders;
- f) 90 (58,8%) taught classes of 20-40 students, 57 (37,3%) taught classes of 41-60 students, and 4 (2,6%) taught classes of fewer than 20 students;
- g) It was also found that primary school teachers were able to reflect their university level musical education slightly into their teaching ($\bar{X}=2,04$).

Furthermore,

- h) The teachers thought that problems they faced in relation to self-improvement occurred at intermediate level ($\bar{X}=2,92$).

- i) They thought that the positive attitudes displayed by the students of first phase of primary education towards music education were realised at intermediate level ($\bar{X}=3,30$).
- j) They thought that there were few problems concerning music teaching curriculum, topics in the yearly plan, class hours, and materials and aids used in teaching ($\bar{X}=2,17$).

CONCLUSIONS & DISCUSSIONS

In consequence, it was found that musical education the teachers were offered at university did not suffice for them to teach effectively, and that they encountered problems in self-improvement in terms of music education. In line with the findings, such suggestions as in the following are put forward:

- a) The intensity of courses offered at university for the purpose of teaching at primary school should be raised.
- b) In-service training should also be offered to the practising teachers regarding innovations, developments, and changes in the field of music education.
- c) The teachers should be informed about teaching methods considering the characteristics of age groups they teach.
- d) The teachers should be informed about methods and approaches to be employed for the first, second and third graders' liking and taking an interest in music classes.

İlköğretim Birinci Kademe Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunlar

Ilgım KILIÇ
İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Özet

Bu çalışmanın amacı sınıf öğretmenlerinin müzik derslerinde karşılaştıkları sorunları tespit etmek ve tespit edilen bu sorunların çözümüne yönelik öneriler geliştirmektir. Bu çalışma betimsel nitelikte olup, durum tespiti yapmaya yöneliktir. Araştırma için gerekli verilerin toplanmasında, veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Anketler, 2006–2007 eğitim-öğretim yılında Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı ilköğretim okulu öğretmenlerine uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak istatistiksel işlemlere tabii tutularak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin lisans eğitimlerinde almış oldukları müzik eğitiminin yeterli olmadığı, müzik eğitimi konusunda kendilerini geliştirmede sorunlarla karşılaştıklarına ilişkin bulgulara ulaşılmıştır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik eğitimi, müzik öğretimi, sınıf öğretmeni.

Bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel işlevleri bulunan müziğin, bireyler ile doğum öncesi evresinden başlayarak kurulan ya da kurulmaya başlayan ilişkisinin, doğum evresinden sonra daha da yoğunlaşarak, ya da çeşitlenerek, hatta zenginleşerek devam ettiği ve insanın yaşamı boyunca sürüp gittiği bir gerçektir. Bu bağlamda; birey müziksel çevre ile iletişim ve etkileşim kurarak müzikle ilgili birtakım temel davranışlar kazanır, bu temel davranışları hayatına aktararak çevresiyle daha bilinçli, duyarlı ve verimli bir etkileşim içerisine girer.

Müziğin çocuk gelişimine etkileri, bebeklik döneminden itibaren ilköğretim çağına da sürer. Bu etkiler üç açıdan incelenebilir (Sun, Seyrek, 2000: 31-32): 1) dil gelişimi, 2) duygusal ve sosyal gelişim, 3) bedensel ve psiko-motor gelişim. Müzik; çocuğun dil gelişiminde kelime dağarcığını geliştirmesi, kendini ifade etmesini kolaylaştırması; duygusal ve sosyal gelişimde beraber iş yapabilme duygusunu geliştirmesi, enerjisini olumlu yönde kullanmayı öğrenmesi ve bedensel ve psiko-motor gelişimde ise soluk alıp-vermesini düzenlemesi gibi birçok açıdan çocuğun gelişimine yardımcı olur. Görüldüğü üzere çocuk yaşamında müziğin olumlu etkileri büyüktür. Önemli olan çocukları gerginliğe itmeden, müziğe karşı ilgilerini besleyerek ve var olan yeteneklerini de geliştirerek müzik eğitimi vermektir (Ercan, 2006:4).

“İlköğretim çağı çocuğunun eğitim sürecinde kendisini kuşatan ses ağı ve bu ağın örüldüğü ses çevresi içinde müzik ve müziksel çevresi doğal, toplumsal ve kültürel seslerden bambaşka özellikler taşır” (Uçan, 1999: 2). Türkiye’de sekiz yıllık ilköğretim uygulaması ile ilköğretim I.kademe (1-5. Sınıflar) müzik derslerine de branş (alan)

öğretmenlerinin girmesi gerektiği esas alınmış olmasına rağmen, mevcut uygulamalarda öğretmen sayısının yeterli olmamasından dolayı bu öğretimin hala sınıf öğretmenlerince gerçekleştirilmeye çalışıldığı dikkati çekmektedir (Uşun & Uşun, 2000). Bu süreç içerisinde müzik eğitimi veren sınıf öğretmenine çok önemli, etkin ve belirleyici roller düşmektedir.

Çocuğun çok daha etkili ve verimli bir müzik eğitimi alması sağlanarak yaratıcılığının, beğenilerinin, giderek kişiliğinin gelişimi sağlanacaktır (Göğüş, 2008: 380). Çünkü değinildiği gibi; müzik dersi, çocuğun ilgi ve yeteneklerini geliştirme fırsatı bulabileceği temel derslerden biridir. Bu dersin ayrıca çocuğun kişilik gelişiminde, sınıfıyla ve arkadaşlarıyla uyumunda, demokratik haklarını; yurduna, ulusuna karşı görev ve sorumluluklarını kavramasında önemli bir işlevi vardır (Saydam, 2003: 75).

Yönetken (1993) ise müzik dersinin amaçlarının sesi, kulağı ve zevki eğitmek olduğunu, müzik dersinin çocukta estetik ve artistik zevk yaratması ve güzelliğinin ne olduğunu duyuracağı gerektiğini öne sürmektedir. Şahin'in (1995: 14) de belirttiği gibi "sınıf öğretmenliği mesleği, öğrencinin en fazla etkilendiği bir döneme hitap etmektedir". Bu fikirden yola çıkarak "eğitmcilerin müzik öğretim yöntemleri konusunda yeterli donanıma sahip olmaları, müziğe karşı pozitif tutum sergilemeleri ve müzik dersinin insan hayatındaki önemli fonksiyonlarını bilmeleri gerekmektedir" (Barışeri, 2000: 327). İlköğretim birinci kademedeki müzik derslerini yürütmekte olan sınıf öğretmenin önemli işlevlerinden biri de, öğrencilerinin müziksel yönlerini olumlu yönde etkilemektir. Görülüyor ki; sınıf öğretmeni diğer görevlerinin yanında, öğrencinin müziksel şekillenmesinde de son derece önem taşımaktadır.

Araştırmanın Amacı

İlköğretim okullarında ilköğretim birinci kademedeki müzik eğitimi veren sınıf öğretmenlerinin, lisans eğitiminde almış oldukları müzik derslerinin, ilköğretim birinci kademe müzik derslerine yönelik olması ve bu eğitimi mesleki yaşamlarına aktarabilmeleri, mesleki yaşamları boyunca kendilerini geliştirme imkânlarının ortaya konması son derece önemlidir. Ayrıca; ilköğretim birinci kademe müzik derslerinde; öğrencilerin öğrenmeye istekli olmaları, müzik dersi öğretim programının öğrencilerin öğrenme düzeyine uygunluğu, yıllık ders planında yer alan müzik konularının öğretimi için ayrılan zamanın yeterliliği ve konularının uygulanması için gerekli olan araç-gerece, ortama sahip olmaları, sınıf mevcutlarının eğitim-öğretime uygunluğu ve taşınabilir eğitim içerisinde müzik eğitimi konularında sorunlar yaşanabileceği düşünülmektedir. Bu görüşlerden hareketle bu araştırmanın amacı; sınıf öğretmenlerinin müzik derslerinde karşılaştıkları veya karşılaşılabilecekleri sorunları tespit etmek ve tespit edilen bu sorunları ortadan kaldırmaya yönelik çözüm önerileri sunmaktır.

Araştırmanın Önemi

İlköğretim birinci kademe öğrencilerinin müzik eğitiminden sorumlu olacak öğretmen adaylarının, öğrencilerini müzik eğitimi alanında iyi eğitebilmeleri, ileride

toplumun kültürel geleceği açısından son derece önemlidir. Bu nedenle ilköğretim birinci kademe sınıf öğretmenlerinin; lisans öğrenimlerini almış oldukları eğitim kurumlarının belirlenmesi ile müzik eğitimi açısından donanımlarının ortaya çıkarılması ve müzik öğretiminde karşılaştıkları sorunların tespit edilerek çözüm önerilerinin sunulması bu araştırmanın önemini oluşturmaktadır.

YÖNTEM

Bu çalışma; tarama modeli bir araştırma olup, var olan durumu ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Araştırmada elde edilen veriler, sınıf öğretmenlerinin görüşlerine dayalı olduğundan, araştırma betimsel niteliktedir ve durum tespiti yapmaya yöneliktir. Araştırmada veriler, çalışmanın amacına uygun olarak hazırlanmış olan ve örneklem grubuna uygulanan anket yoluyla elde edilmiştir. Uygulanan anketteki sorular, kişisel bilgiler ve araştırma soruları olmak üzere iki grupta toplanmıştır. 6 kişisel bilgi ve biri açık uçlu olmak üzere 30 araştırma sorusundan oluşan bu ankette toplam 36 soru yer almıştır. Anketin güvenilirlik çalışmasında iç tutarlılığı saptayabilmek için hesaplanan Cronbach alfa (Alpha coefficients) .91 olarak bulunmuştur. Anket yoluyla ulaşılan veriler SPSS programı kullanılarak istatistiksel işlemlere tabii tutulup analiz edilmiş ve frekans dağılımları (f), yüzdelik (%), aritmetik ortalama (\bar{X}) ve standart sapma (ss) değerleri hesaplanmıştır. Elde edilen bulgular tablolaştırılarak yorumlanmış ve sonuçlara ulaşılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Ankara'da bulunan ilköğretim okullarında görev yapmakta olan ve ilköğretim birinci kademe 1., 2. ve 3. sınıfları okutan 1107 sınıf öğretmeni, örneklemini ise 2006-2007 eğitim-öğretim yılında Ankara ilinin Etimesgut ve Sincan ilçelerindeki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ilköğretim okullarında görev yapmakta olan, tesadüfi örnekleme yoluyla seçilmiş, ilköğretim I. kademe 1., 2. ve 3. sınıfları okutan 153 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

Verilerin Analizi

Araştırmada veriler örneklem gurubundan veri toplama aracı (anket) uygulanarak elde edilmiştir. Uygulanan anket sonucunda, sınıf öğretmenlerinin müzik öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri tespit edilmiştir. Anket yoluyla ulaşılan veriler SPSS programı kullanılarak istatistiksel işlemlere tabii tutularak analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular yorumlanarak sonuçlara ulaşılmış ve bu sonuçlar doğrultusunda ilköğretim birinci kademe müzik öğretimine yönelik öneriler geliştirilmiştir.

BULGULAR ve YORUM

Araştırma kapsamındaki ilköğretim okullarında görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerine uygulanan anketlerden elde edilen veriler üzerinde yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir.

Uygulanan anketin birinci bölümünde katılımcılardan bazı demografik bilgilerini belirtmeleri istenmiştir. Katılımcılardan elde edilen bilgilerden örneklem grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 37'sinin (%24,2) Anadolu Üniversitesi, 24'ünün (%15,7) Eğitim Enstitüsü, 22'sinin (%14,4) Gazi, 12'sinin (%7,8) Ankara, 8'inin (%5,2) Hacettepe, 5'inin (%3,3) ise Atatürk ve Yüzüncü Yıl Üniversitesi mezunu oldukları belirlenmiştir. Bu bulgular doğrultusunda, araştırmanın örneklem grubunda çoğunlukla, Anadolu Üniversitesi ve Eğitim Enstitüsü mezunu olan sınıf öğretmenlerinin bulunduğu söylenebilir. Elde edilen veriler mezun olunan eğitim kurumu açısından incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin 48'inin (%31,4) Eğitim Fakültesi'nden, 32'sinin (%20,9) Açıköğretim Fakültesi'nden, 6'sının (%3,9) İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ile Fen Edebiyat Fakültesi'nden ve 4'ünün (%2,6) Eğitim Enstitüsü, Edebiyat Fakültesi, Ziraat Fakültesi ve Teknik Eğitim Fakültesi'nden mezun oldukları belirlenmiştir. Mezun olunan program değişkeni açısından bakıldığında, katılımcıların 55'inin (%35,9) sınıf öğretmenliği, 32'sinin (%20,9) ön lisans (sınıf öğretmenliği), 3'ünün (%2,0) Türkçe öğretmenliği, biyoloji, kimya, ev ekonomisi ve kimya mühendisliği bölümlerinden mezun oldukları görülmektedir. Veriler kıdem değişkeni açısından incelendiğinde katılımcıların 56'sının (%36,6) 21 yıldan fazla, 42'sinin (%27,5) 6-10 yıl, 26'sının (%17,0) 11-15 yıl, 21'inin (%13,7) 16-20 yıl, 5'inin (%3,3) 1-5 yıl ve 1'inin (%0,7) 1 yıldan az sınıf öğretmenliği görevinde buldukları görülmüştür. Katılımcılardan 59'u (%38,6) 3. sınıf öğrencilerinin, 47'si (%30,7) 2. sınıf öğrencilerinin ve 43'ü ise (%28,1) 1. sınıf öğrencilerinin derslerine girdiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 90'ı (%58,8) 20-40 öğrenci mevcutlu, 57'si (%37,3) 41-60 öğrenci mevcutlu ve 4'ü ise (%2,6) 20'nin altında öğrenci mevcutlu sınıflara derse girdiklerini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin lisans eğitimde almış oldukları müzik eğitimini ilköğretim I. kademe müzik derslerine yansıtılmalarına yönelik görüşlerine ilişkin analiz sonuçları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1'de yer alan veriler aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin, lisans eğitiminde almış oldukları müzik eğitimini ilköğretim I. kademe müzik derslerine az ölçüde ($\bar{X}=2,04$) yansıtılabildikleri gözlenmektedir. Buna göre, lisans eğitiminde almış oldukları müzik eğitimini ilköğretim I. kademe müzik derslerinde kullanma durumlarını değerlendiren sınıf öğretmenlerinin, lisans eğitiminde almış oldukları müzik eğitimi derslerini yeterli bulmadıkları anlaşılmaktadır. Bu bulgu Dündar'ın 1996 yılında yapmış olduğu araştırmayı destekler niteliktedir. Sözü edilen bu araştırmanın bir bölümünden elde edilen sonuca göre; sınıf öğretmenleri müzik dersi öğretimi konusunda kendilerini %40,0 oranında yetersiz bulmuşlardır (1996: 34). Ayrıca Kocabaş'ın araştırmasında da (2000), sınıf öğretmenleri öğrenim yıllarında müzik dersini almakla birlikte müzik öğretimi konusunda kendilerini yeterli görmemekte ve müzikle öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin hizmet içi eğitimi gerekli görmekteyken, yapılan başka bir araştırmada ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin müzik alanında yeterli bilgiye sahip olmamalarına bağlı olarak öğrencilerin öğrenmesinde güçlükler yaşandığı belirtilmiştir (May ve diğerleri, 1993). Kane'e (2005) göre de, sınıf öğretmenleri alan uzmanı olmadıkları için uygulamada

kaygı taşıyorlar, bunun sonucunda da müzik öğretimi konusunda yeterince etkili olamıyor ve güvensizlik hissediyorlar. Bunun yanında Turan'ın araştırmasında da sınıf öğretmenlerinin müzik öğretim yöntemleri konusunda eksik veya yetersiz olmalarının, müzik dersinin niteliğini doğrudan etkilemekte olduğu sonucu da bu bulguyu destekler durumdadır (1997, 51).

Tablo 1
Sınıf Öğretmenlerinin Lisans Eğitimde Almış Oldukları Müzik Eğitimini İlköğretim I. Kademe Müzik Derslerine Yansıtılmalarına Yönelik Görüşleri

	Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Çoğunlukla Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		n	\bar{X}	Ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
1. Lisans eğitiminde almış olduğum müzik eğitimi teorik bilgileri (nota bilgisi, günlük terimleri...) ilköğretim 1. kademe müzik derslerine yöneliktir.	483	1,438	24,8	25	16,3	8	5,2	7	4,6	1262	111,15		
2. Lisans eğitiminde almış olduğum müzik eğitimi teorik bilgilerini ilköğretim 1. kademe verdiğim müzik derslerinde kullanabiliyorum.	402	6,146	30,1	21	13,7	8	5,2	9	5,9	1242	191,17		
3. Lisans eğitiminde almış olduğum müzik eğitimi yaklaşımları (Orff, Kodaly, ...müzik eğitimi yaklaşımları) ilköğretim 1. kademe verdiğim müzik derslerine yöneliktir.	634	1,235	22,9	15	9,8	7	4,6	2	1,3	1221	770,98		
4. Lisans eğitiminde almış olduğum müzik eğitimi yaklaşımlarını (Orff, Kodaly, ... müzik eğitimi yaklaşımlar) ilköğretim 1. kademe verdiğim müzik derslerinde kullanabiliyorum.	603	9,240	26,1	10	6,5	9	5,9	3	2,0	1221	811,81		
5. Lisans eğitiminde aldığım çalgıları ilköğretim 1. kademe müzik derslerimde kullanabiliyorum.	624	5,30	19,6	17	11,1	5	3,3	8	5,2	1221	901,90		
6. Lisans müzik eğitiminde edinmiş olduğum çocuk şarkıları repertuarını ilköğretim 1. kademe müzik derslerimde kullanabiliyorum.	372	4,226	17,0	28	18,3	16	10,5	14	9,2	1212	532,53		
7. Lisans almış olduğum müzik eğitimi müzik ders planlarını hazırlama ve uygulamaya yöneliktir.	513	3,361	39,9	14	9,2	10	6,5	10	6,5	1202	012,01		
ORTALAMA											1222,041,65		

Açıklama: Hiç (1) 1.00-1.80, Az (2) 1.81-2.60, Orta Ölçüde (3) 2.61-3.40, Büyük Ölçüde (4) 3.41-4.20, Tamamen (5) 4.21-5.00

İlköğretim I. kademedeki etkili, verimli ve kalıcı bir müzik eğitiminin gerçekleşmesi, uygulanan programın bilişsel, devinişsel, duyuşsal ve sezgişsel amaçlarına ulaşma durumunun yüksek olmasına bağlıdır. Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programındaki bilişsel amaçların gerçekleşme durumunu orta ölçüde olarak değerlendirmesi, ilköğretim I. kademe müzik dersi öğretim programının bilişsel amaçlarına ulaşma durumunun yetersiz olduğunu ortaya koymakta ve bu amaçlara ulaşma durumunu engelleyen nedenler olduğunu düşündürmektedir.

Tablo 2
Müzik Eğitimi Konusunda Kendilerini Geliştirmeye Yönelik Sorunlara İlişkin Öğretmen Görüşleri

	Katılmıyorum		Kısmen Katılmıyorum		Katılıyorum		Çoğunlukla Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		n	\bar{X}	Ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Mesleki yaşamım boyunca müzik eğitimi konusunda kendimi geliştirme imkânı bulabildim.	51	33,3	61	39,9	14	9,2	10	6,5	10	6,5	147	2,15	1,41
Müzik eğitimi konusunda sınıf öğretmenlerine verilecek olan hizmet içi eğitim kursunun faydalı olacağına inanmaktayım.	11	7,2	17	11,1	44	28,8	12	7,8	63	41,2	147	3,67	1,33
Müzik eğitimi konusunda hizmet içi eğitime katılmak isterim.	24	15,7	20	13,1	32	20,9	7	4,6	64	41,8	147	3,45	1,54
Müzik eğitimi derslerinde toplu söyletme ve çaldırma açısından sınıf yönetimi ve sınıf bütünlüğü konusunda yeterli bilgiye sahibim.	39	25,5	50	32,7	31	20,3	14	9,2	15	9,8	149	2,43	1,25
ORTALAMA											147	2,92	1,38

Tablo 2’de yer alan sınıf öğretmenlerinin görüşleri, aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimi konusunda kendilerini geliştirmeye yönelik olarak karşılaştıkları sorunların, orta düzeyde gerçekleştiğini ($X=2,92$) düşündükleri gözlenmektedir. Buna göre, müzik eğitimi konusunda sınıf öğretmenlerinin kendilerini geliştirmeye yönelik sorunlarının olduğunu ve bu sorunların tam olarak giderilemediğini ya da orta düzeyde giderilebildiğini düşündükleri anlaşılmaktadır.

Bu durum Göğüş’ün (2008: 378) araştırma bulguları ile paralellik göstermektedir. Göğüş’ün elde ettiği bulgulara göre; sınıf öğretmenleri, daha etkili müzik dersleri verebilmeleri için hizmet öncesi eğitimlerinde bu alanla ilgili derslerin önemsenmesi (% 37,5) ve sınıfta kullanılacak bir enstrüman öğretilmesi gerektiğini (% 25,5) belirtmişlerdir. % 27’si ise hizmet içi eğitimle öğretmenlere destek olunmasının önemine değinmiştir.

İlköğretim I. kademede sınıf öğretmenlerinin yürütmekte oldukları müzik derslerinin etkili, verimli ve kalıcı bir şekilde gerçekleştirilmesiyle, sınıf öğretmenlerinin bu alanda kendilerini geliştirmeye olanak bulmaları doğru orantılıdır. Sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimi konusunda kendilerini geliştirmeye yönelik karşılaştıkları sorunları orta ölçüde olarak değerlendirmeleri, ilköğretim I. kademe müzik dersinin sorunları karşılanmadığı sürece, amaçlarına ulaşmadığını ve bu durumda da müzik dersinin verimli bir ders haline gelmesine olanak tanınmayacağını düşündürmektedir.

Tablo 3
Öğrencilerin Müzik Eğitimine Yönelik Yaklaşımlarında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Öğretmen Görüşleri

	Katılmıyorum		Kısmen Katılmıyorum		Katıyorum		Çoğunlukla Katıyorum		Tamamen Katıyorum		n	\bar{X}	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğrencilerim derslerde temel müzik bilgilerini öğrenmeye isteklidir.	8	5,2	27	17,6	49	32,0	27	17,6	39	25,5	150	3,41	1,20
Öğrencilerim temel müzik bilgilerini kolaylıkla öğrenebilmektedir.	18	11,8	40	26,1	51	33,3	17	11,1	24	15,7	150	2,92	1,22
Öğrencilerim derslerde çevresindeki ses kaynaklarını kolaylıkla tanıyabilmektedir.	5	3,3	21	13,7	56	36,6	40	26,1	28	18,3	150	3,43	1,05
Öğrencilerim derslerde çevresinde kullanılan çalgıları tanıyabilmektedir.	7	4,6	56	36,6	50	32,7	22	14,4	14	9,2	149	2,86	1,03
Öğrencilerim derslerde çocuk şarkıları repertuarından seçilen örnek eserleri dinlemeye isteklidir.	4	2,6	22	14,4	40	26,1	39	25,5	44	28,8	149	3,65	1,13
Öğrencilerim derslerde çocuk şarkıları repertuarından seçilen örnek eserleri öğrenmeye ve söylemeye isteklidir.	3	2,0	20	13,1	41	26,8	40	26,1	45	29,4	149	3,69	1,10
Öğrencilerim derslerde çocuk şarkıları repertuarından seçilen örnek eserleri kolaylıkla öğrenebilmektedir.	3	2,0	24	15,7	47	30,7	38	24,8	37	24,2	149	3,55	1,09
Öğrencilerim öğrendikleri ezgiyi bir bütün olarak söylemekten hoşlanmaktadır.	2	1,3	20	13,1	42	27,5	38	24,8	47	30,7	149	3,72	1,08
Öğrencilerim dağarcıklarındaki müzikleri türlerine göre tanıyabilmektedir.	23	15,0	55	35,9	44	28,8	13	8,5	13	8,5	148	2,58	1,12
Öğrencilerim derslerde söyledikleri müziğe uygun devinimlerle bedensel ve basit araçlarla ritmik eşlik edebilmektedir.	9	5,9	45	29,4	50	32,7	21	13,7	22	14,4	147	3,01	1,14
Öğrencilerim derslerde söyledikleri müziğe uygun devinimlerle bedensel ve basit araçlarla ritmik eşlik etmeye isteklidir.	3	2,0	38	24,8	59	38,6	24	15,7	25	16,3	149	3,20	1,06

Tablo 3
(Devamı)

	Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Çoğunlukla Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		n	\bar{X}	ss	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
Öğrencilerim sınıf içi ve sınıf dışı yapılan müzik etkinliklerine katılmaya isteklidir.	3	2,0	16	10,5	55	35,9	38	24,8	37	24,2	149	3,60	1,03	
ORTALAMA												149	3,30	1,10

Tablo 3'te yer alan sınıf öğretmenlerinin görüşleri, aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde ilköğretim I. kademe öğrencilerinin müzik eğitimine yönelik yaklaşımlarında karşılaşılan durumların, orta ölçüde gerçekleştiğini ($\bar{X}=3,30$) düşündükleri gözlenmektedir. Buna göre ilköğretim I. Kademe öğrencilerinin müzik eğitimine yönelik yaklaşımlarını yeterli bulmadıkları ya da orta ölçüde yeterli buldukları anlaşılmaktadır.

İlköğretim I. kademesinde etkili, verimli ve kalıcı bir müzik eğitiminin gerçekleşmesi, öğrencilerin müzik eğitimine yönelik yaklaşımlarının da olumlu ve istekli olarak yüksek olmasına bağlıdır. Sınıf öğretmenlerinin, öğrencilerin müzik eğitimine yönelik yaklaşımlarını orta ölçüde olarak değerlendirmesi; ilköğretim I. kademe bulunan öğrencilerin müzik eğitimine karşı olan tutumlarının ve davranışlarının yeterli olmadığını ve bu duruma sebep olan nedenlerin olduğunu düşündürmektedir.

Tablo 4
Müfredattaki ve Yıllık Ders Planındaki Konularına, Ders Saatine, Konuların Öğretiminde Kullanılan Araç-Gereç Yeterliğine ve Eğitim Ortamına Yönelik Sorunlarının Değerlendirilmesi

	Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Çoğunlukla Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		n	\bar{X}	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Programda yer alan müzik eğitimi ders konuları teorik kapsamı ilköğretim 1. kademe öğrencilerinin öğrenme düzeyine uygundur.	37	24,2	59	38,6	35	22,9	10	6,5	8	5,2	149	2,28	1,07

Tablo 4
(Devamı)

Programda yer alan müzik eğitimi ders konularının pekiştirilmesinde kullanılabilecek çocuk şarkıları, ilköğretim 1. kademe öğrencilerinin öğrenme düzeyine uygundur.	14	9,2	58	37,9	51	33,3	17	11,1	8	5,2	148	2,64	0,98
Yıllık ders planında yer alan müzik dersi öğretim zamanı bakımından yeterlidir.	30	19,6	47	30,7	47	30,7	12	7,8	13	8,5	149	2,53	1,15
İlköğretim 1. kademe müzik ders saatleri müfredatta yer alan müzik ders konularının uygulanması ve amaçlarına ulaşması açısından yeterlidir.	40	26,1	42	27,5	37	24,2	14	9,2	13	8,5	146	2,43	1,23
İlköğretim 1. kademe müzik derslerinde programda yer alan müzik konularının uygulanması ve amaçlarına ulaşması için gerekli olan araç-gerece sahibim.	91	59,5	40	26,1	11	7,2	4	2,6	1	0,7	147	1,53	0,80
İlköğretim 1. kademe müzik derslerinde programda yer alan müzik konularının uygulanması ve amaçlarına ulaşması için gerekli olan ortama sahibim.	84	54,9	38	24,8	21	13,7	5	3,3	1	0,7	149	1,66	0,88
ORTALAMA											148	2,17	1,01

Tablo 4'te yer alan sınıf öğretmenlerinin görüşleri, aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ilköğretim I. kademe müzik eğitiminin müfredattaki ve yıllık ders planındaki konularına, ders saatine, konuların öğretiminde kullanılan araç-gereç yeterliğine ve eğitim ortamına yönelik sorunların az olduğunu ($\bar{X}=2,17$) düşündükleri gözlenmektedir. Buna göre; I. kademe müzik eğitiminde müfredattaki ve yıllık ders planındaki konuları, ders saatini, konuların öğretiminde kullanılan araç-gereç yeterliliğini ve eğitim ortamını değerlendiren sınıf öğretmenlerinin, bu konularda fazla bir sorun yaşamadıklarını ve müzik eğitimine yönelik ders saatini, konuları, araç-gereçleri ve eğitim ortamının durumunu yeterli buldukları anlaşılmaktadır.

Sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimindeki müfredat ve yıllık ders planındaki konuları, ders saatini, konuların öğretiminde kullanılan araç-gereçleri ve eğitim ortamına yönelik sorunları az bulmaları sonucunda, ilköğretim I. kademe müzik dersinde konulara, ders saatine ve fiziki ortama bağlı olarak sorunların yaşanmadığını ve bu doğrultuda da müzik eğitiminin amaçlarının bu yönden bakıldığında gerçekleştiği söylenebilir.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda özetle şu sonuçlara ulaşılmıştır:

İlköğretim I. kademedeki 1., 2. ve 3. sınıfı okutan sınıf öğretmenleri;

- Lisans eğitiminde almış oldukları müzik eğitimini yeterli bulmamakta ya da az ölçüde yeterli bulmaktadırlar ($\bar{X}=2,04$).
- Müzik eğitimi konusunda kendilerini geliştirmeye yönelik orta ölçüde sorunlarla karşılaştıklarını belirtmektedirler ($\bar{X}=2,92$).
- İlköğretim I. kademe öğrencilerinin müzik eğitimine yönelik yaklaşımlarında sorunlar olduğunu ve bunların orta ölçüde olduğunu belirtmektedirler ($\bar{X}=3,30$).
- İlköğretim I. kademe müzik eğitiminin müfredattaki ve yıllık ders planındaki konularına, ders saatine, konuların öğretiminde kullanılan araç-gereç yeterliliğine ve eğitim ortamına yönelik olarak yaşanan sorunların az ölçüde olduğunu belirtmektedirler ($\bar{X}=2,17$).

Bu bulgular ışığında şu öneriler geliştirilmiştir:

- Sınıf öğretmeni adaylarına lisans eğitimlerinde, ilköğretim I. kademe müzik derslerine yönelik olarak verilen derslerin yoğunluğu artırılmalı ve daha çok uygulamaya dönük çalışmalar yapılmalıdır.
- Sınıf öğretmeni adaylarına lisans eğitimlerinde verilen müzik derslerinin yanında, hizmet içerisindeki sınıf öğretmenlerini müzik eğitimi alanındaki yenilik, gelişme ve değişimler konularında bilgilendirme amaçlı hizmet içi eğitim kursları verilmelidir.
- Sınıf öğretmenleri müzik derslerine girdikleri yaş gruplarının özellikleri dikkate alınarak müzik eğitimindeki öğretim yöntemleri konusunda bilgilendirilmelidir.
- Sınıf öğretmenleri, ilköğretim I. kademe 1., 2. ve 3. sınıf öğrencilerinin müzik dersini sevmeye ve ilgi duymaları konusunda nasıl bir yöntem ve yaklaşım izlenmesi gerektiği konusunda bilgilendirilmelidir.

KAYNAKLAR/REFERENCES

- Barışeri, N. (2000). İlköğretim Öğretmen Adaylarının Müzik Öğretiminde Kendilerine Olan Özgüvenlerinin İncelenmesi, *S.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10, 327-339
- Dündar, Y. (1996). *Sınıf Öğretmenliğine Atanan Branş Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlilikleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ercan, M. (2006). *Eğitim Fakülteleri İlköğretim Bölümleri Sınıf Öğretmenliği Programı Son Sınıf Öğrencilerinin İlköğretim I. Devre Müzik Derslerine Yönelik Mesleki Alan Yeterliliklerinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Göğüş, G. (2008). İlköğretim I. Kademe Müzik Eğitiminde Öğretmenin Etkinliği, *U.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21 (1), 369-382, Bursa.

- Kane, J. (2005). New Ways of “Training” in Primary School Music Education: Results and Implications of a Longitudinal Research Study, *Australian Association For Research In Education Conference*, Parramatta, NSW Australia, Erişim Adresi: <http://www.aare.edu.au/05pap/kan05133.pdf> 07.04.2008’de alındı.
- Kocabaş, A. (2000). Sınıf öğretmenlerinin müzik derslerindeki yetersizliklerine ilişkin görüşleri, *P.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7, Erişim Adresi: <http://egitimdergi.pamukkale.edu.tr> 10.03.2008’de alındı.
- May, W. T. (1993). *Good Teachers Making The Best Of It: Case Studies of Elementary Art of Music Teaching*. Elementary Subjects Center Series No. 100. U.S. Michigan: EDRS Price.
- Saydam, R. (Ekim, 2003). İlköğretim Okulu I ve II Devre Müzik Eğitiminde Eğitimci Sorunu, *Cumhuriyetimizi 80. Yılında Müzik Sempozyumu Kitabı*, s.75-81, İnönü Üniversitesi-Malatya.
- Sun, M. ve Seyrek, H. (2000). *Okul Öncesi Eğitiminde Müzik*. İzmir: Mey Yayınları.
- Şahin, O. (1995). *İlkokullarda Sınıf Okutan Branş Öğretmenlerinin, Sınıf Öğretmenliği Alan ve Meslek Bilgilerinin Yeterlik Düzeyi- Iğdır İli Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Turan, E. (1997). *Temel Eğitim Birinci Kademe Müzik Öğretiminde Karşılaşılan Sorunların Belirlenmesine Yönelik Bir Envanter Çalışması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Uçan, A. (1999). *İlköğretimde Müzik Eğitimi - Modül 9*. Burdur: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Uşun, S. & Uşun, S. (2000). İlköğretim Okulları Müzik Öğretimi Süreçlerinin İletişim Ögeleri Açısından Değerlendirilmesi. *P.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, Erişim Adresi: <http://egitimdergi.pamukkale.edu.tr> 10.03.2008’de alındı.
- Yönetken, H. B. (1993). *Türkiye’de Müzik Eğitiminin Önemi-Müzik Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

İletişim / Correspondence

Ilgım KILIÇ
İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
PK: 44280 Malatya/TÜRKİYE
E-Mail: ilgimkilig@gmail.com

